

Kend din Kommune

Brug nøgletal i styringen

2025

KL

Forord

Kend din Kommune 2025

Hvor mange årsværk bruger kommunerne på ledelse og administration? Hvorfor er der så store forskelle i kommunernes udgifter til botilbud? Og hvor stor en andel af SOSU-ansatte på ældreområdet arbejder på fuldtid? Disse spørgsmål – og mange flere – bliver belyst i årets udgave af Kend din Kommune 2025.

Årets nøgletal giver et detaljeret indblik i kommunernes aktiviteter og ressourcer og viser, hvordan politisk prioritering, socioøkonomiske faktorer og organisatoriske forskelle kan påvirke resultaterne. Nøgletallene fortæller ikke hele historien og giver ikke alle svarene, men de udgør et solidt grundlag for at understøtte lokal ledelse, styring og prioritering.

Kommunerne står overfor en stadig mere kompleks virkelighed med

stigende udgifts- og aktivitetspres. En voksende andel af ældre borgere kræver pleje og omsorg, og borgernes forventninger til den lokale service er høje. Samtidig stiger antallet af børn med særlige behov, og områder som klima og bæredygtighed kræver nye løsninger. Regeringens reformer stiller yderligere krav til kommunernes evne til at omsætte nationale visioner til lokale løsninger med fokus på frisættelse, borgerens rolle og samspil med andre aktører. For at kunne levere fremtidens velfærd skal kommunerne arbejde smartere gennem innovation, digitalisering og tættere samarbejde på tværs af sektorer og faggrupper.

KL har igen samlet relevante nøgletal på tværs af sektorområderne for at styrke dialogen om den kommunale velfærd – både internt i kommunen

og på tværs af kommuner. Kend din Kommune 2025 giver dig et overblik over, hvordan din kommune placerer sig i forhold til andre kommuner og skaber grundlag for styringsdialog og udvikling. Sammenligning af nøgletal kan hjælpe med at identificere potentialer for effektivisering, forbedring og frigørelse af ressourcer til politiske prioriteringer.

KL håber, at Kend din Kommune 2025 inspirerer til nye indsigter om din kommunes styrker og udfordringer, og samtidig skaber et grundlag for politiske drøftelser om mål, prioriteringer og omstillingen til fremtidens velfærdsløsninger.

KL, januar 2025

Nøgletallene til Kend din Kommune 2025

Nøgletallene til Kend Din Kommune 2025 er baseret på de senest tilgængelige data fra de angivne datakilder. Flere af nøgletallene er udarbejdet på baggrund af data fra det fælleskommunale ledelsesinformationssystem, FLIS. Det sikrer et aktuelt og solidt datagrundlag og giver FLIS-tilmeldte kommuner mulighed for at nedbryde nøgletallene yderligere og lave mere detaljerede analyser.

Ændringer i de enkelte nøgletal ift. forrige år vises med en grøn eller rød trekant eller en blå streg. Disse angiver, om kommunen har opnået en hhv. højere, lavere eller uændret placering på et nøgletal sammenlignet med andre kommuner. Din kommune kan fx godt have reduceret sine udgifter ift. sidste år, men stadig få en lavere placering, hvis de øvrige

kommuner har reduceret deres udgifter endnu mere. Hvis feltet er tomt, skyldes det enten manglende data for sammenligningsåret eller introduktionen af et nyt nøgletal.

Løbende datakorrektioner og opdateringer kan gøre, at de præcise tal i publikationen er svære at genskabe lokalt. Ønsker I at beregne nøgletallene i jeres egen kommune kan I kontakte KL for definitioner og datagrundlag.

Find det hele på:

<https://www.kl.dk/oekonomi-og-administration/oekonomi-og-styring/kend-din-kommune>. Alle data fra årets publikation kan downloades via KL Databank i FLIS DAP og FLIS datapakker.

Indhold

1.0 Økonomi Side 06

- 1.1 Hvordan har serviceudgifterne udviklet sig i jeres kommune? Side 06
- 1.2 Er jeres økonomi i balance? Side 08
- 1.3 Hvor meget bruger I på anlægsprojekter? Side 10
- 1.4 Hvor stor er jeres kassebeholdning? Side 12
- 1.5 Hvor stor er jeres gæld? Side 14

2.0 Dagtilbud Side 16

- 2.1 Hvad er jeres udgifter til dagtilbud pr. 0-5-årige? Side 16
- 2.2 Hvor meget sygefravær har jeres pædagogiske personale? Side 18
- 2.3 Hvad er den gennemsnitlige arbejdstid blandt personalet i jeres daginstitutioner? Side 20
- 2.4 Hvornår starter børn i skole hos jer? Side 22

3.0 Folkeskole Side 24

- 3.1 Hvad koster en elev i jeres kommune? Side 24
- 3.2 Hvor højt er lærernes sygefravær i jeres kommune? Side 26
- 3.3 Segregeres færre elever i din kommune ift. sidste år? Side 28
- 3.4 Hvad er karaktergennemsnittet på jeres skoler? Side 30
- 3.5 Hvor mange af jeres elever er i gang med en ungdomsuddannelse 15 måneder efter? Side 32
- 3.6 Hvad koster et barn i skolefritidsordningen i jeres kommune? Side 34

4.0 Udsatte børn og unge Side 36

- 4.1 Hvordan har udgifterne til udsatte børn og unge udviklet sig? Side 36
- 4.2 Hvad er jeres udgifter til anbringelser? Side 38
- 4.3 Hvor meget satser I på forebyggelse til udsatte børn og unge? Side 40
- 4.4 Hvor mange underretninger modtager I? Side 42
- 4.5 Hvor mange børn og unge har psykiatriske diagnoser? Side 44

5.0 Udsatte voksne og handicap Side 46

- 5.1 Har I høje udgifter på det specialiserede voksenområde? Side 46
- 5.2 Hvordan har udgifterne på det specialiserede voksenområde udviklet sig? Side 48
- 5.3 Hvordan har jeres udgifter til private botilbud udviklet sig? Side 50
- 5.4 Har I mange brugere af botilbud? Side 52
- 5.5 Har I dyre botilbud? Side 54
- 5.6 Hvordan har jeres udgifter til herberger udviklet sig? Side 56

6.0 Ældre Side 58

- 6.1 Hvad er jeres udgifter til pleje og omsorg pr. 67+-årige? Side 58
- 6.2 Hvad er jeres udgifter til pleje og omsorg pr. 80+-årige? Side 60
- 6.3 Hvor stor en andel af jeres 67-79-årige modtager hjemmehjælp? Side 62
- 6.4 Hvor stor en andel af jeres 80+-årige modtager hjemmehjælp? Side 64
- 6.5 Hvor mange timers hjemmehjælp modtager jeres 67-79-årige? Side 66
- 6.6 Hvor mange timers hjemmehjælp modtager jeres 80+-årige? Side 68
- 6.7 Hvor stor en andel af jeres SOSU-ansatte på ældreområdet er på fuldtid? Side 70

7.0 Sundhed **Side 72**

7.1	Hvad er udgifterne til sundhed i din kommune?	Side 72
7.2	Hvordan udvikler udgifterne til hjemmesygepleje sig?	Side 74
7.3	Hvordan er jeres udvikling i syge- og sundhedspersonale?	Side 76
7.4	Hvor mange af jeres sygehusophold er forebyggelige?	Side 78
7.5	Hvad er det gennemsnitlige antal somatiske liggelag?	Side 80
7.6	Hvor stor en andel af jeres somatiske genindlæggelser er akutte?	Side 82

8.0 Beskæftigelse og integration **Side 84**

8.1	Hvad er jeres udgifter til offentlig forsørgelse?	Side 84
8.2	Hvor gode er I til at få A-dagpengemodtagere i selvforsørgelse?	Side 86
8.3	Hvor gode er I til at få job- og uddannelsesparate i selvforsørgelse?	Side 88
8.4	Hvor gode er I til at få aktivitetsparate afklaret eller i selvforsørgelse?	Side 90
8.5	Har kommunen mange borgere med andre udfordringer end ledighed?	Side 92
8.6	Hvor gode er I til at få fleksjobbere i arbejde?	Side 94

9.0 Administration **Side 96**

9.1	Hvor meget personale bruger I på administration og ledelse?	Side 96
9.2	Hvad er jeres udgifter til central administration?	Side 98
9.3	Hvor højt er jeres medarbejderes sygefravær?	Side 100
9.4	Hvor mange ansatte har I?	Side 102
9.5	Er kommunen kommet tilsluttet det nye inddrivelsessystem?	Side 104

10.0 Indkøb **Side 106**

10.1	Hvor meget konkurrenceudsætter I?	Side 106
10.2	Hvor mange fælles forpligtende indkøbsaftaler tilslutter I jer?	Side 108
10.3	Hvor meget køber I ind for pr. indbygger?	Side 110
10.4	Hvor mange leverandører har I pr. 1.000 indbyggere?	Side 112
10.5	Hvor stor en andel af jeres fakturaer har en værdi på under 250 kr.?	Side 114
10.6	Hvor stor en andel af jeres indkøb er e-handlet?	Side 116

11.0 Klima og miljø **Side 118**

11.1	Hvor grøn er jeres kommunes bilflåde?	Side 118
11.2	Hvor meget vedvarende energi bruger I?	Side 120
11.3	Hvor mange olie- og gasfyr er der i jeres kommune?	Side 122

12.0 Kultur og fritid **Side 124**

12.1	Hvor meget bruger I på kultur og fritid?	Side 124
12.2	Hvor meget bruger I på biblioteker?	Side 126
12.3	Hvor mange anlægsudgifter har I til idræts- og fritidsfaciliteter?	Side 128

KL FLIS

1.1 Hvordan har serviceudgifterne udviklet sig i jeres kommune?

Hvorfor er det interessant?

Kommunerne er udfordrede af forskellige rammevilkår. Der er stor forskel på om kommunen skal håndtere en befolkningstilbagegang, øgede fødselstal eller en aldrende befolkning, ligesom der blandt kommunerne kan være forskellige udfordringer på indtægtssiden. På trods af forskellige rammevilkår og udgiftsbehov, kan udviklingen i serviceudgifterne pr. indbygger både være et resultat af politiske prioriteringer og af eksogene faktorer. Uanset årsag er det væsentligt med en politisk drøftelse af retningen for den samlede ramme for driften af kommunens service for borgerne.

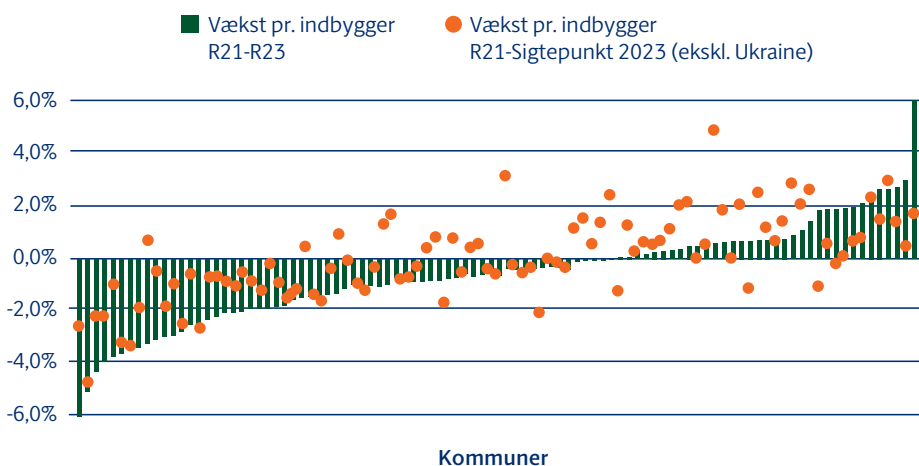
Til videre drøftelse

Med udgangspunkt i nøgletallet kan det være relevant at drøfte følgende spørgsmål:

- Afspejler udviklingen i serviceudgifterne pr. indbygger den politiske prioritering, eller er der andre årsager til udviklingen i kommunen?
- Hvordan ser kommunens befolkningsprognoser for de næste år ud?
- Er der konkrete politikker i kommunen omkring håndteringen af den demografiske udvikling?
- Er opgavefordelingen mellem det decentrale og centrale et udtryk for en politisk prioritering i kommunen?
- Bliver der foretaget de nødvendige udgiftstilpasninger, som den demografiske udvikling i kommunen tilsiger?

Eksogene faktorer påvirker udviklingen fra 2021-2023

I to tredjedele af kommunerne ses en negativ vækst i serviceudgifterne pr. indbygger fra 2021-2023 i tabellen til højre. Udviklingen skal ses i sammenhæng med flere eksogene faktorer. For det første lå kommunernes regnskab for 2023 på 1,3 mia. kr. under budgetterne hovedsageligt pga. usikkerhed om inflationen. For det andet indeholder befolkningstallet for 2023 ca. 30.000 fordrevne fra Ukraine, svarende til næsten ét års ekstra befolkningstilvækst i perioden. Hvis kommunerne havde udfyldt rammerne for 2023, og der korrigeres for fordrevne fra Ukraine, ville flere kommuner have haft en positiv eller mindre negativ vækst fra 2021 til 2023, jf. figuren nedenfor.

Udvikling i serviceudgifter pr. indbygger fra regnskab 2021-2023, 25-pl, pct.

Kerteminde	-6,4	▲
Høje-Taastrup	-5,1	▲
Slagelse	-4,4	▲
Brøndby	-4,0	▲
Sorø	-3,7	▲
Hørsholm	-3,7	▲
Hillerød	-3,5	▼
Frederiksberg	-3,4	▼
Albertslund	-3,3	▲
Silkeborg	-3,1	▲
Morsø	-3,0	▲
Roskilde	-3,0	▼
Odder	-2,8	▼
Vordingborg	-2,5	▲
Egedal	-2,5	▲
Sønderborg	-2,4	▲
Ballerup	-2,2	▼
Lyngby-Taarbæk	-2,1	▲
Aalborg	-2,1	▼
Struer	-2,1	▲
Hedensted	-2,0	▲
Holbæk	-1,9	▲
Glostrup	-1,9	▼
Ringsted	-1,9	▲
Syddjurs	-1,8	▲
Thisted	-1,6	▲
Frederikshavn	-1,5	▲
Ishøj	-1,5	▲
Svendborg	-1,5	▼
Vejen	-1,4	▲
Dragør	-1,3	▼
Aarhus	-1,2	▲
Furesø	-1,1	▼
Nordfyns	-1,1	▲
Rødovre	-1,1	▼
Hjørring	-1,1	▲
Billund	-1,1	▼
København	-1,0	▼
Horsens	-1,0	▲
Viborg	-0,9	▲
Greve	-0,9	▲
Aabenraa	-0,9	▼
Fredensborg	-0,8	▼
Herning	-0,8	▲
Rebild	-0,7	▲
Brønderslev	-0,7	▼
Vesthimmerlands	-0,6	▼
Køge	-0,6	–
Hvidovre	-0,6	▲
Allerød	-0,4	▼
Favrskov	-0,4	▼
Vejle	-0,4	▼
Ringkøbing-Skjern	-0,4	▼
Langeland	-0,4	▼
Tønder	-0,3	▼
Fredericia	-0,3	▲
Gadsø	-0,3	▼
Middelfart	-0,2	▼
Assens	-0,1	▲
Helsingør	-0,1	▼
Gentofte	-0,1	▼
Varde	-0,1	▲
Tårnby	0,0	▲
Skanderborg	0,0	▼
Frederikssund	0,0	▼
Faxe	0,1	▲
Næstved	0,2	▼
Kalundborg	0,3	▲
Esbjerg	0,3	▼
Kolding	0,3	▼
Holstebro	0,4	▼
Ikast-Brande	0,5	▼
Ærø	0,5	▼
Lemvig	0,5	▼
Jammerbugt	0,6	▼
Guldborgsund	0,6	▲
Skive	0,6	▼
Odsherred	0,6	▲
Norddjurs	0,7	▲
Odense	0,7	▼
Vallensbæk	0,7	▲
Stevns	0,7	▼
Lolland	0,8	▼
Solrød	1,0	▼
Halsnæs	1,4	▼
Bornholm	1,8	▲
Rudersdal	1,8	▼
Fanø	1,8	▼
Mariagerfjord	1,9	▼
Faaborg-Midtfyn	1,9	▼
Randers	2,1	▼
Haderslev	2,1	▲
Lejre	2,6	▼
Nyborg	2,6	▲
Gribskov	2,7	▼
Herlev	2,9	▼
Læso	6,5	▼
Samsø	16,5	▼

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Udvikling i serviceudgifter pr. indbygger fra regnskab 2021-2023, 25-pl, pct.

Figur: Egne beregninger på baggrund af Danmarks Statistik, og FLIS. Samsø Kommune er udeladt.

1.2 Er jeres økonomi i balance?

Hvorfor er det interessant?

Driftsbalancen viser forholdet mellem driftsudgifterne og indtægterne fra skatter, tilskud/udligning mv. i budgettet. Det er en god tommelfingerregel, at overskuddet på driftsbalancen skal være tilstrækkeligt stort til, at det kan dække kommunens anlægsinvesteringer og eventuelle afdrag på gæld. Driftsbalancen repræsenterer bundlinjen for de politiske prioriteringer i budgettet, men indikerer også hvor mange indtægter, der ikke er budgetteret med i driften. De indtægter skal så dække anlægsinvesteringer, afdrag på gæld eller opbygning af kassebeholdning. Driftsbalancen skal i henhold til gældende lovgivning være positiv i budgettet.

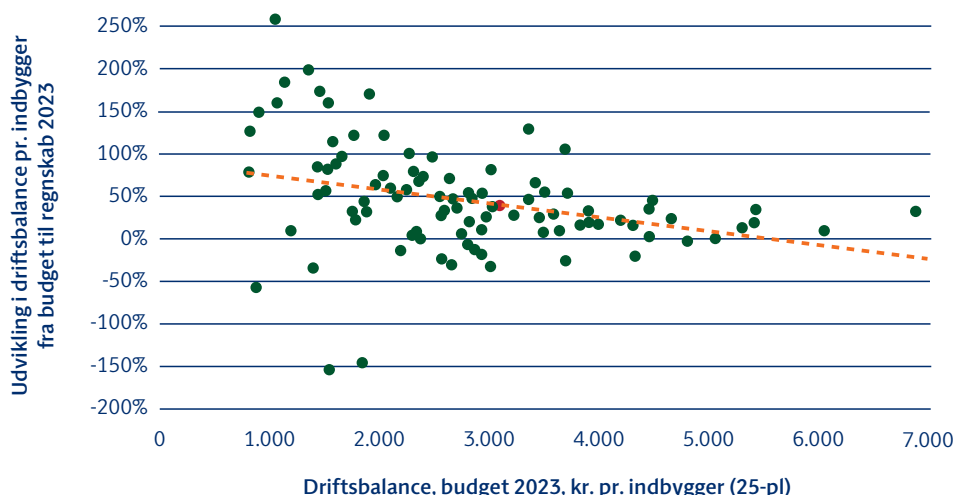
Til videre drøftelse

Driftsbalancen giver anledning til overvejelser omkring kommunens forbrug på den løbende drift, hvilket er meget tæt forbundet med kommunens serviceniveau. Derudover er driftsbalancen relevant i diskussioner om kommunens udvikling og muligheder for anlægsinvesteringer. En række spørgsmål kan overvejes i denne forbindelse:

- Har kommunen råd til sit nuværende serviceniveau?
- Kan overskuddet på driftsbalancen anvendes til anlægsinvesteringer, der kan skabe råderum i driften?
- Har kommunen øje for, hvordan den demografiske udvikling fremadrettet vil påvirke driftsbalancen?
- Er der taget politisk stilling til, om der skal være et mål for driftsbalancen?

Tendens til, at kommuner med lavere driftsbalancer forbedrer dem mest i løbet af året

I det seneste årti er driftsbalancen typisk blevet forbedret fra budgettet til regnskabet. Figuren viser udviklingen i kommunernes driftsbalancer fra budget til regnskab 2023 set i forhold til, hvor høj driftsbalancen var i budgettet. Der er en tendens til, at kommuner med lavere driftsbalancer i budgettet, forbedrer driftsbalancen mest i løbet af året. Den tendens gælder uanset om udviklingen opgøres i kr./indbygger eller – som i figuren nedenfor – i procent. Forbedringer i driftsbalancen skyldes typisk mindre forbrug på service- og/eller overførselsudgifter eller øgede indtægter i løbet af året.

Gennemsnitlig driftsbalance i budget 2023-2025, kr./indbygger, 25-pl

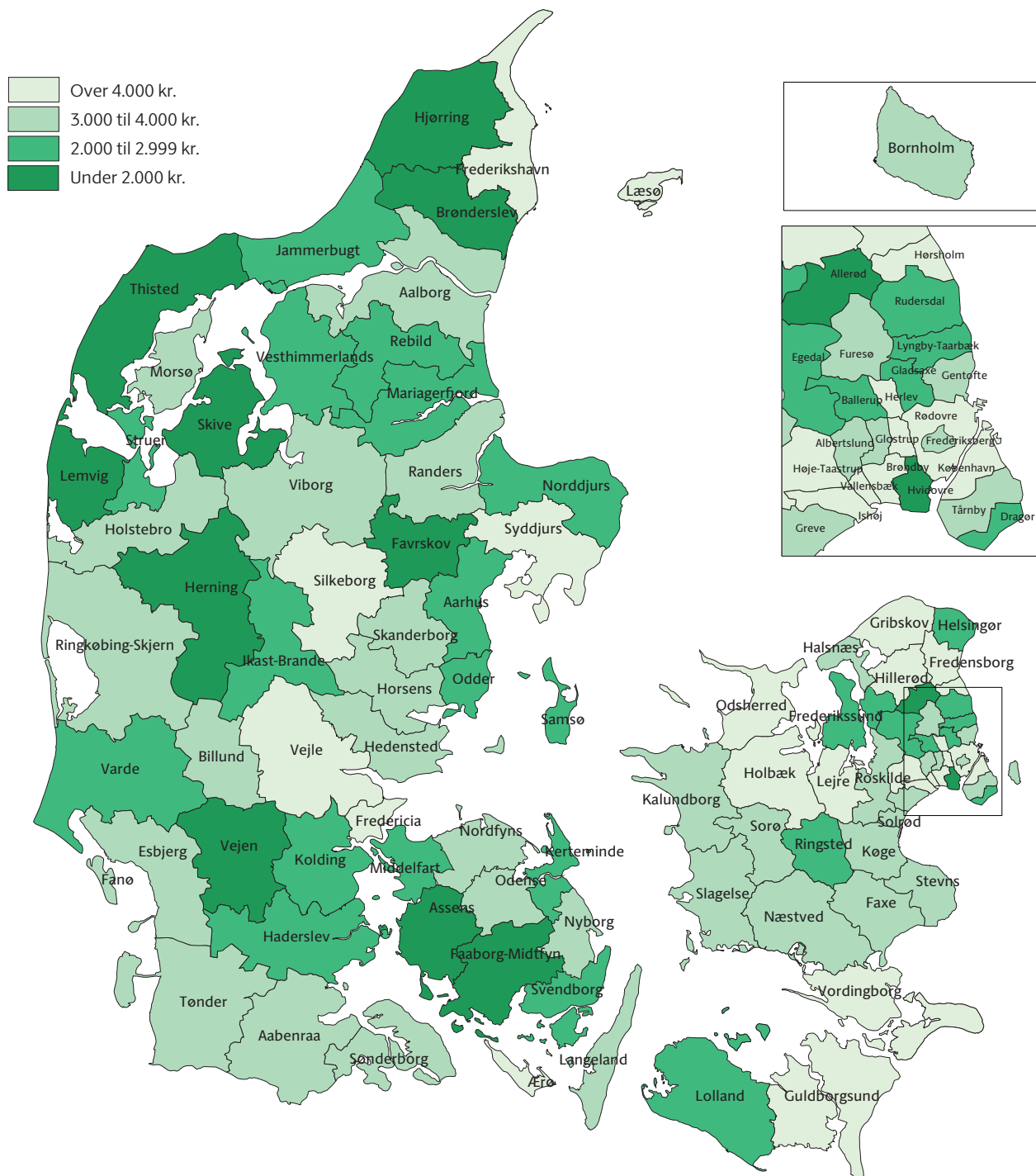
Læso	10.275	-
København	7.217	-
Ishøj	6.739	-
Ærø	5.913	▲
Høje-Taastrup	5.605	-
Vallensbæk	5.583	▲
Rødovre	5.522	▲
Fredensborg	5.176	-
Holbæk	5.103	▲
Vejle	5.055	▲
Lejre	4.953	▲
Guldborgsund	4.914	▼
Fredericia	4.683	▼
Gribskov	4.628	-
Frederikshavn	4.620	▲
Odsherred	4.567	▲
Herlev	4.429	▲
Brøndby	4.417	▲
Vordingborg	4.405	▲
Syddjurs	4.263	▼
Hørsholm	4.255	▼
Silkeborg	4.131	▲
Hillerød	4.059	▲
Norddjurs	3.970	▼
Haderslev	3.965	▲
Vesthimmerlands	3.929	▼
Kolding	3.917	▲
Dragør	3.867	▲
Jammerbugt	3.820	▼
Gladsaxe	3.792	▼
Mariagerfjord	3.780	▼
Svendborg	3.661	▲
Rudersdal	3.629	▼
Ballerup	3.628	▼
Odder	3.625	▲
Varde	3.608	-
Frederikssund	3.534	▼
Rebild	3.524	▲
Samsø	3.493	▲
Ringsted	3.309	▲
Helsingør	3.294	-
Kerteminde	3.240	▼
Egedal	3.224	▲
Ikast-Brande	3.223	▲
Lolland	3.182	▼
Lyngby-Taarbæk	3.120	▲
Struer	3.059	▲
Aarhus	3.040	▲
Middelfart	3.002	▲
Albertslund	2.962	▼
Nordfyns	2.956	▲
Gentofte	2.924	▼
Faxe	2.915	▲
Tønder	2.909	▲
Langeland	2.903	▲
Næstved	2.895	▼
Roskilde	2.863	▼
Glostrup	2.822	▼
Halsnæs	2.805	▼
Billund	2.801	▼
Furesø	2.797	▲
Aabenraa	2.781	▼
Kalundborg	2.764	▼
Horsens	2.723	▲
Skanderborg	2.715	▼
Sønderborg	2.625	▲
Frederiksberg	2.610	▲
Randers	2.598	▼
Aalborg	2.597	-
Sorø	2.533	▼
Ringkøbing-Skjern	2.467	▲
Hedensted	2.440	▲
Greve	2.405	▲
Nyborg	2.355	▼
Bornholm	2.324	▲
Viborg	2.322	▼
Køge	2.321	▲
Esbjerg	2.277	▼
Morsø	2.257	▼
Odense	2.248	▲
Fanø	2.228	▲
Stevns	2.220	▲
Solrød	2.214	▲
Holstebro	2.207	▼
Slagelse	2.174	▼
Tårnby	2.083	▲
Herning	1.995	▼
Favrskov	1.994	▼
Allerød	1.950	-
Assens	1.945	▼
Lemvig	1.914	-
Thisted	1.734	▼
Hjørring	1.693	▼
Skive	1.598	▼
Vejle	1.582	▲
Brønderslev	1.471	▲
Hvidovre	1.336	▼
Faaborg-Midtfyn	1.245	▼

▲ Angiver ændring i kommunens
▼ placering i forhold til året før

Kort:

Gennemsnitlig driftsbalance i budget 2023-2025, kr./indbygger, 25-pl

Data

Tabel: Nøgletallet er beregnet pba. budget 2023-2025 og opgjort pr. indbygger i det enkelte år (skøn for 2025) tallene er alle opgjort i 25-pl og derefter som et gennemsnit for årene. Kilde: Danmarks Statistik, Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt FLIS.

Figur: Danmarks Statistik og FLIS. Læsø Kommune vises ikke af figuren.

1.3 Hvor meget bruger I på anlægsprojekter?

Hvorfor er det interessant?

Behovet for anlægsinvesteringer varierer ikke bare fra kommune til kommune, men også hen over årene for den enkelte kommune. Tilsvarende er de økonomiske muligheder og politiske prioriteringer også forskellige blandt kommunerne. Som tommelfingerregel skal kommunens driftsbudget give et overskud, som blandt andet kan bruges på anlægsinvesteringer – hvilket både skal dække over nybyggeri og renoveringer. Den demografiske udvikling kan skabe øget behov for anlægsinvesteringer, men er ikke det eneste, der kan være medvirkende til et højt anlægsbehov. Finansiering, tilstanden af bygningsmassen, politiske prioriteringer og en række andre faktorer spiller også ind.

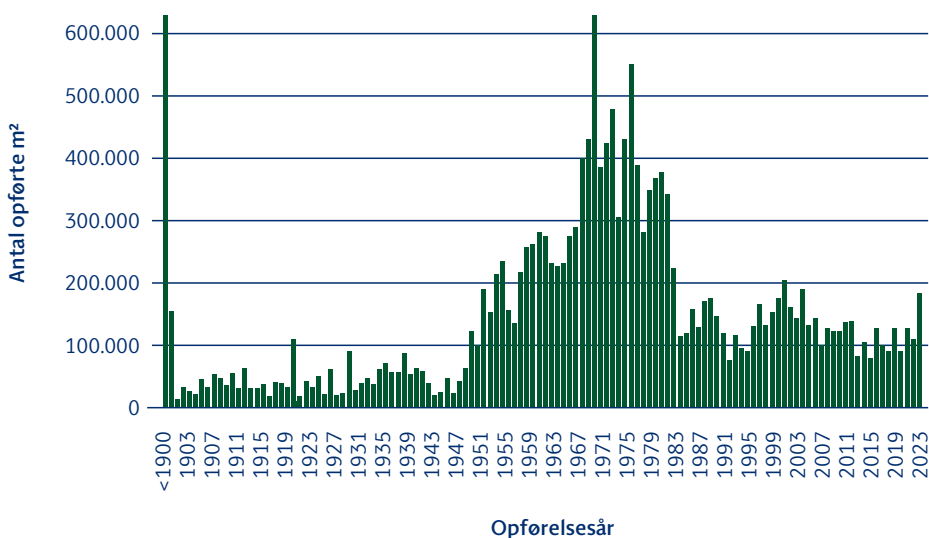
Til videre drøftelse

Anlægsinvesteringer er en fast del af budgetforhandlingerne i alle kommuner. Anlægsniveauet bør afspejle det investeringsbehov, der er i kommunens eksisterende bygningsmasse, samt det behov, kommunens udviklingstræk skaber. Investeringerne skal dog også kunne finansieres, og det er derfor en vigtig politisk beslutning at finde balancen mellem behovet og finansieringsmulighederne. Følgende spørgsmål kan overvejes:

- Hvilke anlægsinvesteringer har kommunen brug for? Og kan kommunen finansiere dem?
- Hvor stort skal råderummet til anlægsinvesteringer være?
- Hvordan kan anlægsinvesteringerne anvendes strategisk i kommunens udvikling?
- Hvordan kan anlægsinvesteringerne understøtte de politiske prioriteringer ift. driften?

Mange kommunale kvadratmeter har en del år på bagen

De kommunale bygninger udgør de fysiske rammer omkring både velfærden og kommunernes medarbejders hverdag. Bygningerne skal passe til deres formål og omgivelser, og samtidig er der stort fokus på "kloge kvadratmeter", herunder bygningernes drift, vedligehold og energiforbrug. KL har lavet en opgørelse over opførelsesåret for en stor del af den kommunale bygningsmasse. Bygningerne kan være renoveret siden opførelsesåret, og fordelingen er forskellig fra kommune til kommune, men den samlede "bygningssprofil" peger i retning af, at der også i de kommende år vil være et stort behov for investeringer i den eksisterende kommunale bygningsmasse.

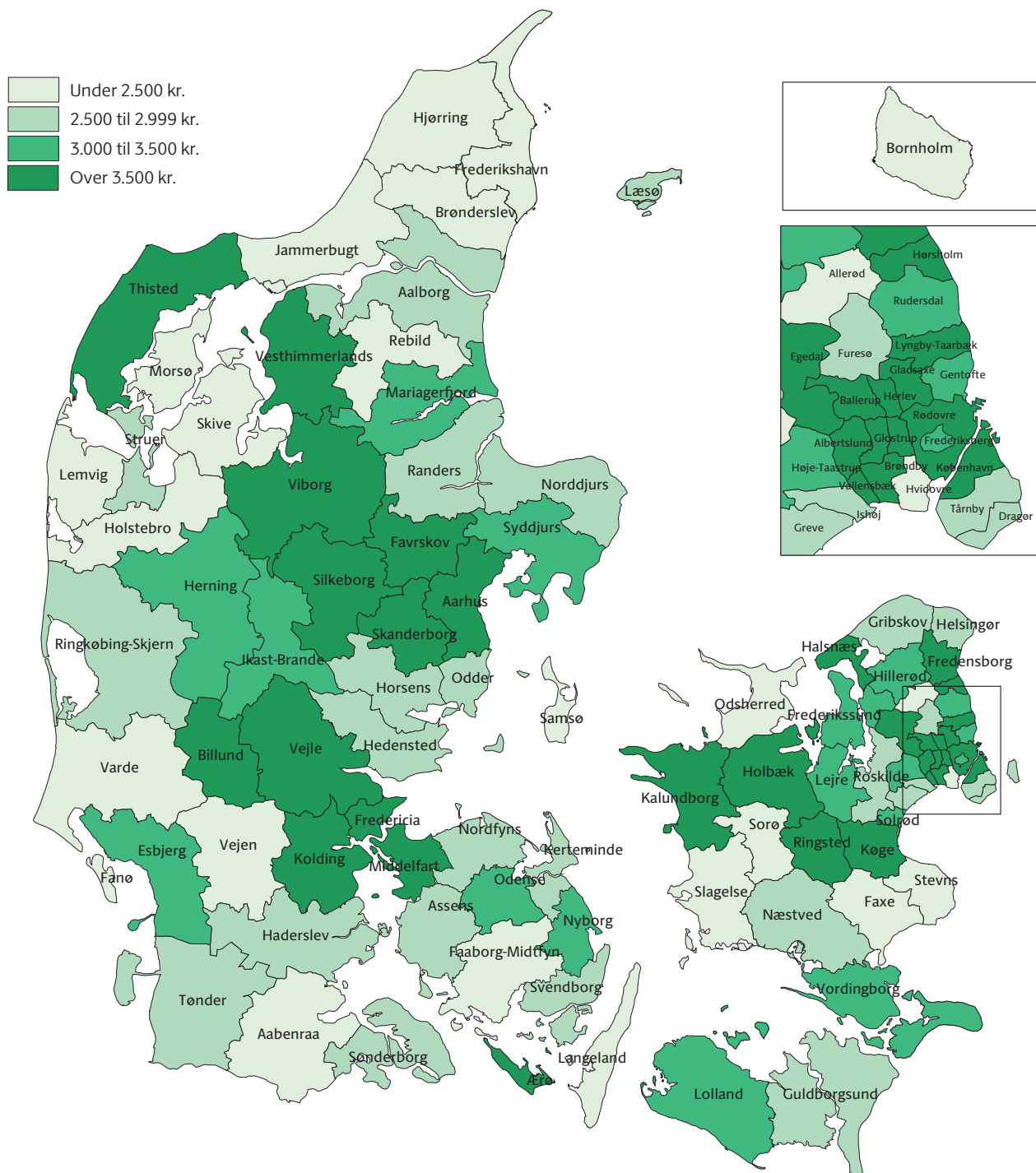
Gennemsnitlige skattefinansierede bruttoanlægsudgifter i 2023-2025, kr./indbygger, 25-pl

Fanø	502	–
Samsø	1.512	▲
Faxe	1.679	▲
Skive	1.873	▲
Frederikshavn	1.966	▲
Rebild	1.983	▲
Morsø	2.009	▲
Hjørring	2.025	▲
Brønderslev	2.038	▼
Vejen	2.120	▼
Allerød	2.127	▼
Slagelse	2.128	▲
Varde	2.173	▲
Jammerbugt	2.217	▲
Hvidovre	2.297	▲
Faaborg-Midtfyn	2.356	▲
Odsherred	2.365	▼
Langeland	2.376	▼
Stevns	2.382	▼
Bornholm	2.385	▼
Aabenraa	2.394	▼
Lemvig	2.429	▲
Holstebro	2.456	▲
Sorø	2.461	▼
Odder	2.542	▲
Kerteminde	2.582	▲
Ringkøbing-Skjern	2.596	▼
Guldborgsund	2.597	▲
Dragør	2.598	▼
Hedensted	2.599	▼
Ishøj	2.607	▲
Greve	2.640	▼
Furesø	2.649	▼
Læsø	2.676	▲
Struer	2.699	▼
Sønderborg	2.707	▲
Næstved	2.737	▼
Nordfyns	2.739	▼
Norddjurs	2.742	▼
Haderslev	2.745	▲
Helsingør	2.797	▼
Assens	2.826	▼
Horsens	2.844	▲
Tårnby	2.844	▼
Randers	2.856	▼
Roskilde	2.869	▼
Gribskov	2.930	▲
Svendborg	2.951	▼
Tønder	2.976	▲
Aalborg	2.997	▲
Vordingborg	3.036	▲
Lolland	3.042	▼
Herning	3.045	▲
Odense	3.051	▼
Ikast-Brande	3.103	▼
Lejre	3.148	▲
Nyborg	3.196	▼
Mariagerfjord	3.241	▼
Frederikssund	3.253	▼
Solrød	3.324	▼
Syddjurs	3.338	▲
Rudersdal	3.342	▼
Høje-Taastrup	3.356	▲
Esbjerg	3.361	▲
Hillerød	3.372	▲
Frederiksberg	3.391	▼
Gentofte	3.484	▼
Herlev	3.503	▼
Viborg	3.513	▼
Egedal	3.513	▲
Kolding	3.517	▼
Vesthimmerlands	3.518	▼
Halsnæs	3.577	▲
Thisted	3.583	▲
Holbæk	3.662	▼
Kalundborg	3.710	▲
Ringsted	3.734	▼
Køge	3.744	▼
Skanderborg	3.910	▼
Fredericia	3.916	▲
Favrskov	3.959	▼
Vejle	3.961	▼
Aarhus	3.982	▼
Lyngby-Taarbæk	3.999	▲
Glostrup	4.008	▼
Brøndby	4.068	▲
Vallensbæk	4.217	▲
Hørsholm	4.245	▲
Silkeborg	4.298	–
Billund	4.346	▲
Fredensborg	4.441	▼
Ballerup	4.617	▼
Albertslund	4.722	▲
Gladsaxe	4.913	▼
Middelfart	4.995	▼
Rødovre	5.026	▼
København	5.882	▲
Ærø	6.223	▼

▲ Angiver ændring i kommunens
▼ placering i forhold til året før

Kort:

Gennemsnitlige skattefinansierede bruttoanlægsudgifter i 2023-2025, kr./indbygger, 25-pl

Data

Tabel: Nøgletallet er beregnet p.b.a. regnskab 2023 samt budget 2024 og 2025. Tallet er opgjort pr. indbygger i det enkelte år (skøn for 2025). Tallene er opgjort i 25-pl og derefter som et gennemsnit for årene. Danmarks Statistik samt FLIS.

Figur: Egne beregninger på baggrund af data fra BBR, CVR og EMOWeb fra Energistyrelsen.

1.4 Hvor stor er jeres kassebeholdning?

Hvorfor er det interessant?

Likviditeten er et mål for hvor mange penge, der ligger i kommunens kasse. En betydelig del af likviditeten er typisk allerede prioriteret til håndtering af kommende og kendte udfordringer, fremtidige anlægsprojekter eller lignende. Derudover udgøres en del af likviditeten typisk af decentralt opsparede midler, der kan overføres fra år til år. At have en høj likviditet betyder derfor ikke nødvendigvis, at der er et stort aktuelt prioriteringsrum – uanset om der er styret målrettet efter dette eller ej. Likviditeten er her opgjort efter kassekreditreglen, dvs. som et gennemsnit over de seneste 12 måneder. Tallet er altså ikke et direkte udtryk for, hvad kommunekassen reelt indeholder lige nu.

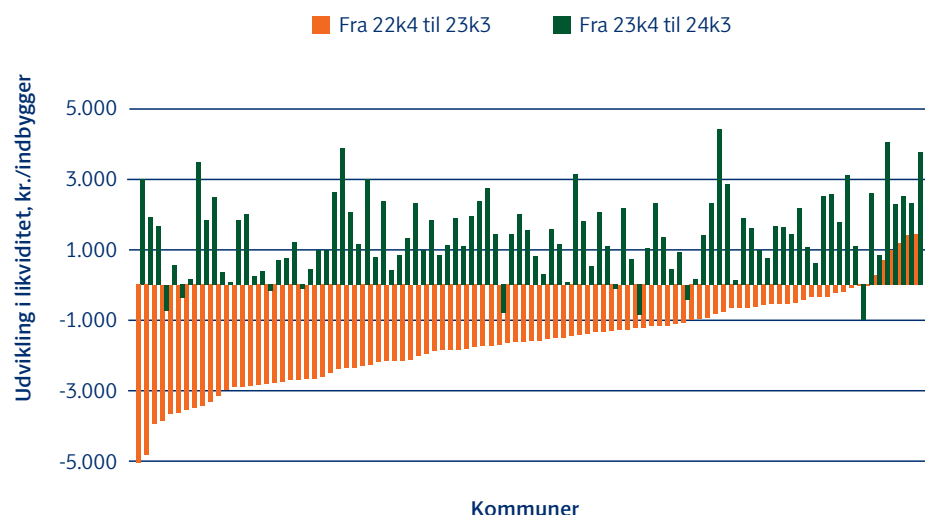
Til videre drøftelse

Det er svært at definere et mål for hvor stor en likviditet, en kommune bør have. Likviditeten bør dog være stor nok til at imødegå en pludselig vækst i udgifter, der ikke har været mulige at forudsæ, samt give mulighed for at håndtere et pludseligt stort forbrug af decentralt opsparede midler uden at kommunen kommer i konflikt med kassekreditreglen og dermed "sættes under administration". I denne forbindelse kan følgende spørgsmål overvejes:

- Har kommunen et mål eller pejlemærke for likviditeten og/eller for udviklingen? Eller bør kommunen have det?
- Hvis kommunen har et mål, er kommunalbestyrelsen så enige om, at man kan forpligte hinanden på det?
- Hvilken rolle spiller hensynet til likviditetsudviklingen, når budgetterne for service og anlæg aftales?
- Hvordan kan kommunen anvende et mål for likviditeten i sin økonomiske styring?

Store udsving i likviditeten i 2023 og 2024

Kommunernes samlede likviditet faldt i løbet af 2023 med ca. 12 mia. kr., men er efterfølgende steget med knap 9 mia. kr. Figuren nedenfor illustrerer den kommunefordelte udvikling i hhv. 2023 og 2024. Kommunerne er sorteret efter udviklingen i 2023, og figuren viser altså, at selvom den samlede likviditet er steget betydeligt i løbet af 2024, så er der betydelige forskelle mellem kommunerne imellem. Hvis der var en klar sammenhæng mellem fald i 2023 og stigning i 2024, ville begge linjer for hver kommune have nogenlunde samme størrelse hhv. positiv og negativ.

Gennemsnitlig likviditet efter kassekreditreglen ultimo 3. kv. 2024, kr./indbygger

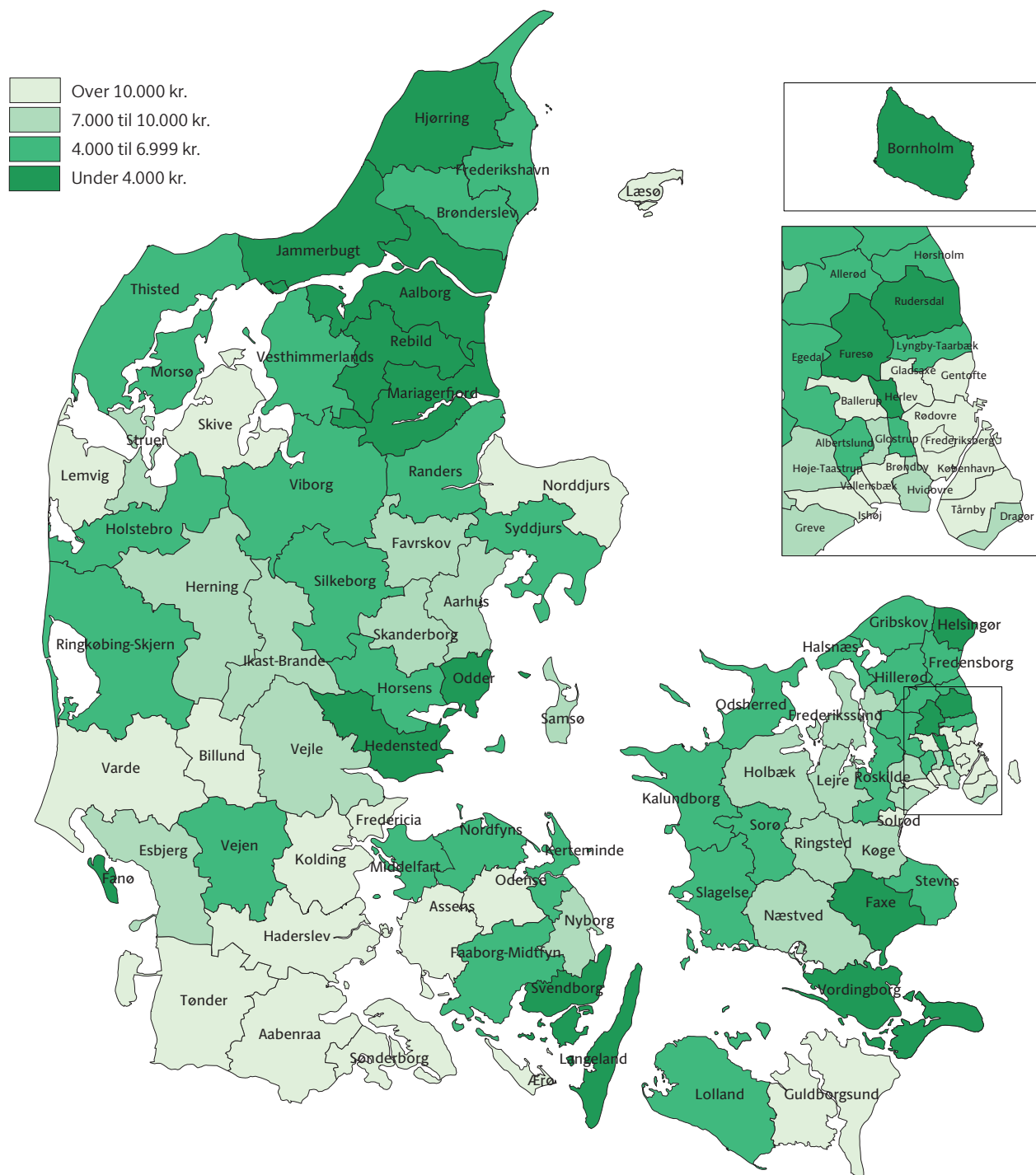
København	26.321	–
Læsø	22.937	–
Ærø	20.364	–
Ballerup	18.107	▲
Gladsaxe	16.622	▼
Vallensbæk	14.618	▲
Billund	13.374	▲
Odense	13.211	▼
Ishøj	13.150	▼
Tårnby	12.776	▲
Assens	12.348	▼
Varde	12.053	▲
Gentofte	11.719	▲
Frederiksberg	11.706	▲
Norddjurs	11.689	▲
Fredericia	11.210	▲
Brøndby	11.168	▼
Kolding	10.939	▲
Solrød	10.840	▼
Skive	10.733	▼
Aabenraa	10.723	▲
Tønder	10.613	▲
Sønderborg	10.422	▲
Guldborgsund	10.186	▼
Lemvig	10.099	▲
Haderslev	10.031	▼
Ringsted	9.917	▲
Herning	9.841	▼
Greve	9.602	▼
Nyborg	9.586	▼
Hvidovre	9.576	▼
Høje-Taastrup	9.198	▲
Aarhus	9.170	▼
Dragør	8.970	▲
Vejle	8.619	–
Struer	8.584	▲
Skanderborg	8.490	▼
Lejre	8.382	▲
Frederikssund	8.358	▲
Esbjerg	8.312	▼
Næstved	8.246	▼
Samsø	8.208	▼
Ikast-Brande	7.790	▲
Holbæk	7.538	▲
Køge	7.476	▼
Favrskov	7.450	▼
Glostrup	7.010	▼
Allerød	6.603	▲
Sorø	6.364	▲
Frederikshavn	6.321	▲
Nordfyns	6.273	▲
Syddjurs	6.234	▲
Lyngby-Taarbæk	6.182	▼
Middelfart	6.102	▼
Ringkøbing-Skjern	5.956	▲
Silkeborg	5.950	▼
Brønderslev	5.918	▼
Morsø	5.916	▲
Kalundborg	5.850	▲
Faaborg-Midtfyn	5.798	▼
Hillerød	5.756	▼
Viborg	5.669	▼
Holstebro	5.663	▼
Egedal	5.548	▲
Gribskov	5.528	▲
Fredensborg	5.513	▼
Vesthimmerlands	5.378	▼
Hørsholm	5.360	▼
Odsherred	5.281	–
Horsens	5.216	▲
Rødovre	5.181	▲
Albertslund	5.074	▲
Halsnæs	4.829	▼
Vejen	4.763	▼
Roskilde	4.759	▼
Slagelse	4.603	▲
Kerteminde	4.491	▲
Stevns	4.416	▼
Randers	4.244	▼
Thisted	4.172	▼
Lolland	4.075	▲
Hedensted	3.975	▲
Helsingør	3.936	▲
Vordingborg	3.901	▲
Odder	3.853	▲
Fanø	3.817	▼
Hjørring	3.750	▼
Faxe	3.659	▲
Bornholm	3.408	▼
Rebild	3.377	▼
Furesø	3.365	▼
Jammerbugt	3.317	▼
Rudersdal	3.238	▼
Mariagerfjord	3.144	▼
Svendborg	3.135	▼
Aalborg	2.398	▼
Herlev	1.844	▼
Langeland	1.796	–

▲ Angiver ændring i kommunens placering i forhold til året før

Kort:

Gennemsnitlig likviditet efter kassekreditreglen ultimo 3. kv. 2024, kr./indbygger

Data

Tabel: Nøgletallet viser den gennemsnitlige likviditet opgjort efter kassekreditreglen ved udgangen af 3. kvartal 2024. Tallet er opgjort pr. indbygger den 1. januar 2024. Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt FLIS.

Figur: Indenrigs- og Sundhedsministeriet samt FLIS.

1.5 Hvor stor er jeres gæld?

Hvorfor er det interessant?

Kommunernes langfristede gæld viser den gældsbyrde, kommunerne har på længere sigt. I modsætning til den kortfristede gæld, som typisk fluktuerer en del, giver den langfristede gæld en idé om hvilke finansielle forpligtigelser, kommunen har påtaget sig og typisk investeret i anlæg. Det er vigtigt at understrege, at anlægsudgifter som hovedregel ikke kan lånefinansieres. Der er dog undtagelser for fx energibesparende foranstaltninger, ligesom der kan afsættes lånepuljer i økonomiaftalerne, som det fx er tilfældet i økonomiaftalen for 2024, hvor der blev afsat en lånepulje til udbygning af botilbudskapaciteten i perioden 2024-2026.

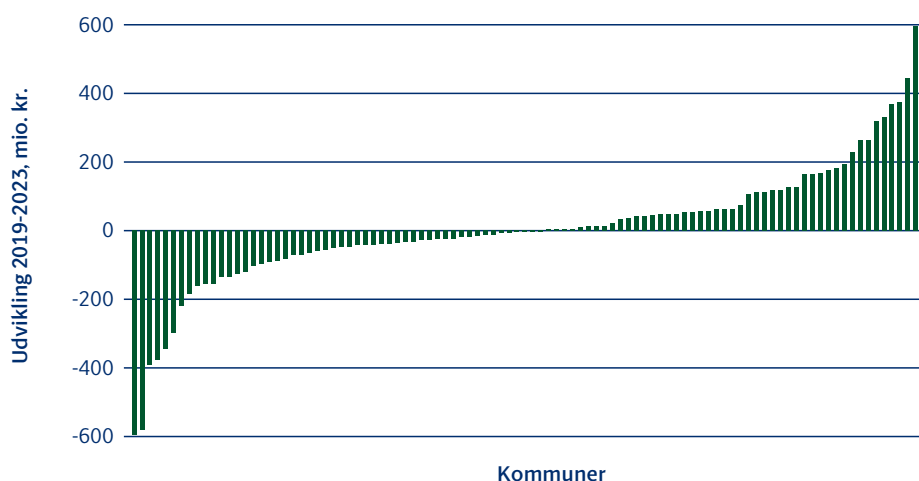
Til videre drøftelse

Lån udgør en begrænset – men ofte central – del af kommunens økonomi. Men én ting er, om der er mulighed for at lånefinansiere en anlægsinvestering. Noget andet er, om det er fordelagtigt, fx med henblik på at opnå en reduktion af driftsudgifterne, samt om det er noget, man politisk ønsker. En række spørgsmål kan drøftes i denne sammenhæng:

- Har kommunen behov for at vedtage en finansiell strategi, der omfatter såvel lån som investeringer?
- Hvornår skal kommunen gå efter at lånefinansiere en anlægsinvestering, når dette er muligt?
- Hvor stor en gæld har kommunen råd til løbende at betale renter og afdrag på?
- Er kommunen særligt eksponeret overfor ændringer i renten?
- Har kommunen et politisk mål for størrelsen af gælden eller eventuelt for udviklingen i gælden?

Den langfristede gæld er nogenlunde stabil, men udsving kommunerne imellem

Når man ser bort fra gælden vedr. ældreboliger og indefrosne feriemidler, har kommunernes langfristede gæld været stabil i de seneste år. Den samlede langfristede gæld er siden 2019 steget knap 0,5 mia. kr. svarende til knap 1 pct. Kigger man på udviklingen kommunerne imellem, har 47 kommuner samlet set øget deres langfristede gæld med knap 6 mia. kr. mens de resterende 51 kommuner samlet set har reduceret deres langfristede gæld med 5,5 mia. kr. i perioden 2019-2023.

Langfristet gæld ekskl. gæld vedr. ældreboliger i regnskab 2023, kr./indbygger

Tårnby	0	–
Billund	23	–
Nyborg	47	–
Nordfyns	2.729	–
Kalundborg	3.105	▲
København	3.583	▼
Brøndby	3.793	▼
Favrskov	6.125	▲
Høje-Taastrup	6.496	▲
Fredensborg	6.921	▲
Odense	6.933	–
Herning	6.997	–
Lyngby-Taarbæk	7.102	▼
Viborg	7.226	▼
Solrød	7.381	▼
Norddjurs	7.937	▲
Faxe	8.251	▼
Greve	8.377	▲
Silkeborg	8.538	▼
Skive	8.609	▲
Vejle	8.852	▼
Glostrup	8.939	▼
Næstved	8.968	▲
Stevns	9.049	▼
Ishøj	9.095	▲
Gladsaxe	9.485	▼
Skanderborg	10.131	▼
Hvidovre	10.176	▼
Faaborg-Midtfyn	10.562	–
Middelfart	10.617	▼
Frederikssund	10.859	–
Tønder	10.873	–
Hedensted	10.991	▲
Ringsted	11.175	▲
Hillerød	11.240	▲
Vejen	11.424	–
Bornholm	11.570	▼
Randers	11.663	–
Rebild	11.677	▼
Mariagerfjord	11.896	▲
Varde	11.897	▲
Aalborg	11.997	▼
Assens	12.055	▲
Aabenraa	12.106	–
Ikast-Brande	12.300	▲
Langeland	12.428	▲
Haderslev	12.545	▼
Dragør	12.594	▲
Horsens	12.655	▲
Slagelse	12.773	–
Kolding	12.875	▲
Aarhus	12.883	▼
Egedal	13.064	▼
Lejre	13.069	▲
Lemvig	13.262	▼
Esbjerg	13.305	–
Allerød	13.852	–
Roskilde	13.870	▲
Ballerup	13.888	▲
Herlev	14.217	▲
Struer	14.233	▼
Sønderborg	14.598	▲
Odder	15.080	▲
Rudersdal	15.166	▼
Køge	15.167	▲
Ringkøbing-Skjern	15.327	–
Holstebro	15.403	▲
Kerteminde	15.531	▲
Holbæk	15.615	▲
Syddjurs	15.679	▼
Sorø	15.684	▲
Frederikshavn	15.882	▲
Helsingør	16.601	▼
Brønderslev	16.755	▲
Vesthimmerlands	16.800	▲
Rødovre	16.840	▼
Morsø	17.409	▼
Hørsholm	17.603	▼
Gribskov	18.021	▼
Vordingborg	18.050	▲
Frederiksberg	18.290	▼
Vallensbæk	18.392	▲
Hjørring	18.519	▼
Jammerbugt	18.896	▲
Odsherred	19.804	▼
Svendborg	20.725	▲
Gentofte	21.602	▼
Guldborgsund	21.786	▲
Fredericia	21.897	▲
Halsnæs	23.707	▲
Albertslund	24.159	▲
Lolland	24.589	▲
Fanø	24.957	▼
Thisted	25.152	▼
Ærø	53.751	–
Læsø	55.881	–
Furesø	56.809	–
Samsø	109.673	–

▲ Angiver ændring i kommunens
▼ placering i forhold til året før